

ÇH.FR.09	07.02.2018	Revizyon No	Revizyon tarihi	1/1
----------	------------	-------------	-----------------	-----

Menenjit nedir?

Menenjit beyin zarlarının enfeksiyonudur (iltihabıdır). Beyin dokusu da hastalıktan etkilenir.

Menenjit etkenleri ve bulaşma yolları nedir?

Bakteri, virus ve mantar gibi farklı mikroplar menenjite neden olabilir. Etken genellikle bir virus veya bakteridir. Bebek ve çocuklarda menenjit genellikle burun ve boğaza yerleşmiş olan bir mikrobun kan yoluyla beyin zarlarına ulaşmasından sonra gelişir. Sinüzit, orta kulak iltihabı, kafa kemiklerinde kırık, beyin zarlarının bütünlüğünün bozulduğu durumlarda mikroplar direkt olarak beyin zarlarına ulaşarak menenjite neden olabilir. Yenidoğan bebeklerde menenjit etkenleri sıklıkla doğum sırasında, annenin doğum kanalından bulaşır.

Hastalığın belirtileri nelerdir?

Menenjit belirtileri hastanın yaşına göre değişir. Büyük çocuklarda menenjit sırasında genellikle ateş, baş ağrısı, bulantı ve kusma görülür. Bilinç değişikliği (uykuya meyilden komaya kadar değişebilir) ve konvülsiyon (havale geçirme) hastalığa eşlik edebilir. Doktor muayenesinde ense sertliği ve diğer bazı bulguların saptanması menenjit lehinedir. Küçük bebeklerde menenjit sırasında ateş, kusma, huzursuzluk, beslenmeyi reddetme, konvülsiyonlar (havale geçirme), uykuya meyil, düzensiz solunum, sarılık, bingıldakta bombeleşme ve gerginlik gibi çok farklı bulgular olabilir. Bebek ve çocuklarda menenjit sırasında görülebilen bu bulgular menenjitten başka hastalıklar sırasında da saptanabileceğinden, menenjit tanısı hasta öyküsü ve fizik muayene bulguları ile kesin olarak konulamaz.

Menenjit tanısı nasıl konulur?

Akut menenjit acil tanı ve tedavi gerektirir. Menenjit tanısı geciktiğinde beyinde sıvı toplanması (beyin ödemi), beyin absesi, mental-motor retardasyon (zeka geriliği), yüz, gövde, kol veya bacaklarda felçler, sağırılık, körlük, baş çevresinde büyüme, epilepsi, şok gibi çok ciddi istenmeyen sonuçlar gelişebilir ve hatta hasta kaybedilebilir. Menenjit tanısı için beyin ve omurilik ile beyin zarları arasında bulunan beyin-omurilik sıvısı biyokimyasal ve mikrobiyolojik yöntemlerle incelenmelidir. Bu nedenle menenjitten şüphelenildiğinde erken tanı ve tedavi için mümkün olan en kısa sürede lomber ponksiyon ile beyin-omurilik sıvısı elde edilmelidir. Etkenin saptanması için kanda da mikrobiyolojik tetkikler yapılabilir.

Tedavide neler yapılır?

Menenjitli hastaların hastaneye yatırılmaları gerekir. Bakteri adı verilen mikroplar ile gelişen menenjitlerde antibiyotikler kullanılır. Virus adı verilen mikroplardan bazıları ile gelişen menenjitler için etkene yönelik olarak antiviral tedavi uygulanır. Mantarlar ve diğer bazı mikroplar ile gelişen menenjitlerde de antimikrobiyal tedavi uygulanır. Menenjitli hastalarda destekleyici tedavi de çok önemlidir. Ateş, baş ağrısı, huzursuzluk ve konvülsiyonlar için uygun ilaçların kullanılması gerekir. Hastanın sıvı-elektrolit ihtiyacının karşılanması, bilinç durumuna göre uygun beslenme yönteminin belirlenerek beslenmesinin devam ettirilmesi, solunumu yeterli değilse, oksijen verilmesi veya solunum cihazına bağlanması gerekir. Beyin ödemi olan hastalarda kortikosteroidler kullanılır. Bazı vakalarda fizik tedavi gibi ek tedaviler gerekli olabilir.

Hastalık nasıl sonuçlanabilir?

Menenjit etkenine de bağlı olarak erken tanı ve tedavi ile tamamen düzelme görülebilir. Ağır vakalarda hastalık ölümlerle sonuçlanabilir veya öğrenme güçlükleri, zeka geriliği, kas zayıflığı veya felci, epilepsi, baş çevresinde büyüme, konuşma bozuklukları, görmede azalma veya körlük, işitmede azalma veya sağırılık ve duyu bozuklukları gibi kalıcı problemlere neden olabilir.